

Національний
банк України

Результати опитування керівників
підприємств **Миколаївської області**
щодо їх ділових очікувань*

I квартал 2020 року

**Опитування проводилося до
встановлення карантинних заходів**

* Надані результати є відображенням лише думки респондентів – керівників підприємств Миколаївської області в I кварталі 2020 року і не є прогнозами та оцінками Національного банку України.

Результати опитування підприємств Миколаївської області в I кварталі 2020 року свідчать про високі очікування респондентів щодо економічного зростання в Україні та перспективи розвитку власних підприємств у наступні 12 місяців. Прогнозувалося зростання споживчих цін. Девальваційні очікування послабилися¹.

У наступні 12 місяців керівниками підприємств області очікувалося:

- **прискорення зростання обсягів виробництва товарів та послуг в Україні:** баланс відповідей – 37.5%, один із найвищих показників серед регіонів (у IV кварталі 2019 року – 16.7%) (графік 1), у цілому по Україні – 10.4%;
- **помірне зростання цін на споживчі товари та послуги:** 62.5% респондентів очікували, що зростання цін не перевищить 6.0%, у цілому по Україні – 68.5%. **Головними чинниками інфляції** респонденти називали витрати на виробництво та курс гривні до іноземних валют (графік 2);
- **послаблення девальвації національної валюти:** знецінення гривні відносно долара США очікували 56.3% респондентів (у попередньому кварталі – 61.1%), у цілому по Україні – 65.2%;
- **поліпшення фінансово-економічного стану своїх підприємств** вищими темпами: баланс відповідей – 20.0%, (у попередньому кварталі – 12.5%) (таблиця), у цілому по Україні – 16.9%;
- **значне прискорення зростання загальних обсягів реалізації продукції власного виробництва:** баланс відповідей – 56.3% (у попередньому кварталі – 33.3%, у цілому по Україні – 23.0%), у тому числі обсягів реалізації продукції на зовнішньому ринку: баланс відповідей – 60.0% (у IV кварталі 2019 року – 28.6%);
- **зростання інвестиційних видатків** як на виконання будівельних робіт, так і на машини, обладнання та інвентар: баланси відповідей – 13.3% та 33.3% відповідно (у попередньому кварталі – 0.0% та 17.6% відповідно), у цілому по Україні – 2.4% і 14.1% відповідно;
- **зменшення кількості працівників** на своїх підприємствах четвертий квартал поспіль: баланс відповідей – «мінус» 6.3% (у IV кварталі 2019 року – «мінус» 16.7%) (графік 4), у цілому по Україні – «мінус» 3.9%;
- **уповільнення зростання цін на товари/послуги, що купують та продають підприємства:** баланси відповідей – 81.3% та 37.5% відповідно (у попередньому кварталі – 94.1% та 61.1% відповідно) (графік 6). На подорожчання товарів та послуг власного виробництва, за оцінками респондентів, найбільше впливатимуть ціни на енергоносії та курс гривні до іноземних валют (вплив чинника значно підвищився) (графік 7);
- **зростання витрат як на одиницю продукції, так і на оплату праці одного найманого працівника:** баланси відповідей – 56.3% та 81.3% відповідно (у IV кварталі 2019 року – 55.6% та 82.4% відповідно).

Головним чинником, що обмежує спроможність підприємств нарощувати виробництво, респонденти назвали занадто високі ціни на енергоносії. Високо оцінено також вплив цін на сировину та матеріали, брак обігових коштів та недостатній попит (графік 5).

Потреба підприємств області в позикових коштах найближчим часом залишатиметься на поточному рівні (графік 8). Підприємства, які планували брати банківські кредити, надавали перевагу кредитам у національній валюті. За оцінками респондентів, умови доступу до банківських кредитів останнім часом не змінилися (графік 9). Високі ставки за кредитами – головний стримуючий чинник залучення кредитних ресурсів (графік 10).

93.3% респондентів зазначили, що не мають проблем із проведенням операцій із коштами, розміщеними на банківських рахунках (у цілому по Україні – 96.6%).

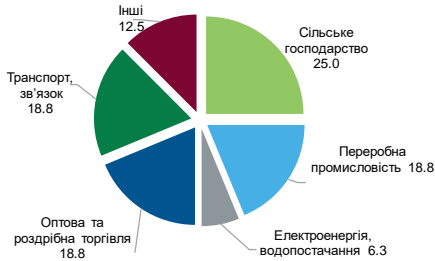
Оцінки респондентів щодо стану підприємств на момент опитування (графік 3):

- **поточний фінансово-економічний стан** погіршився і є **задовільний:** баланс відповідей – 0.0% (у IV кварталі 2019 року – 16.7%), у цілому по Україні – 9.7%;
- **рівень залишків готової продукції власного виробництва** збільшився і є **нормальний:** баланс відповідей – 0.0% (у попередньому кварталі – «мінус» 10.0%);
- **підприємства області здатні задовольнити неочікуване зростання попиту за рахунок власних виробничих потужностей:** баланс відповідей – 26.7% (у попередньому кварталі – 27.8%).

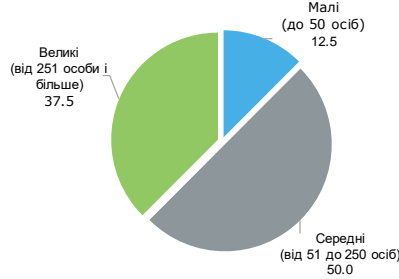
¹ Опитування проводилося до встановлення карантинних заходів.

Паспорт вибірки^{2,3}

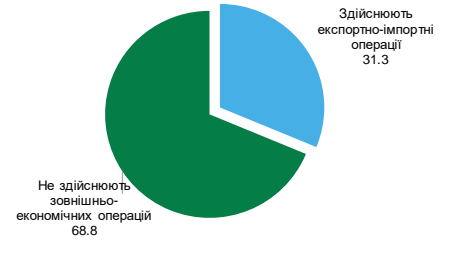
Розподіл респондентів за основним видом діяльності підприємств (за КВЕД), %

Розподіл респондентів за розміром підприємств за кількістю працівників, %

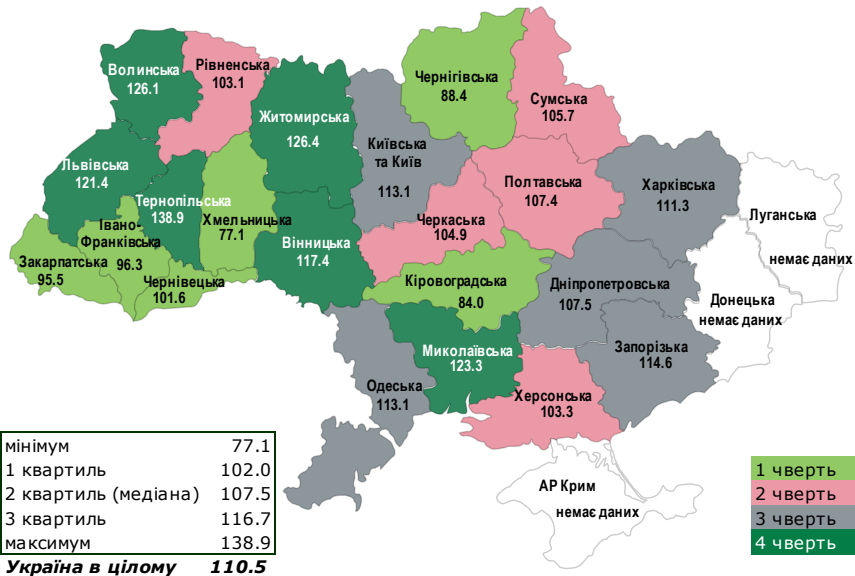

Розподіл респондентів за напрямом діяльності, %

- період проведення – 06 лютого – 02 березня 2020 року;
- опитано всього 16 підприємств;
- репрезентативно за таким видом економічної діяльності, як сільське господарство.

Індекс ділових очікувань на наступні 12 місяців за областями⁴, %

*квартиль - значення ознаки, яка ділить ранжовану сукупність значення показника (ІДО) на чотири рівновеликі частини;
**медіана - значення ознаки, яка розміщується в середині ранжованої сукупності і поділяє її на дві рівні частини.

Таблиця. Очікування підприємств Миколаївської області щодо ділової активності (за складовими)

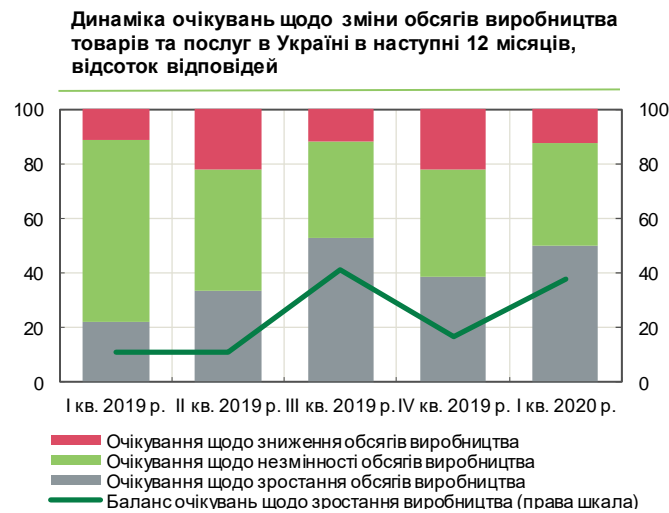
Очікування респондентів у наступні 12 місяців щодо:	Баланси відповідей, %				
	I кв. 2019 р.	II кв. 2019 р.	III кв. 2019 р.	IV кв. 2019 р.	I кв. 2020 р.
фінансово-економічного стану	31.3	18.8	12.5	12.5	20.0
загальних обсягів реалізації продукції власного виробництва	44.4	44.4	43.8	33.3	56.3
інвестиційних видатків на проведення будівельних робіт	0.0	5.6	-11.8	0.0	13.3
інвестиційних видатків на машини, обладнання та інвентар	16.7	22.2	11.8	17.6	33.3
кількості працівників	22.2	-5.6	-31.3	-16.7	-6.3

² Вибірка формується пропорційно внеску регіону і виду економічної діяльності у виробництво валової доданої вартості України.

³ В окремих випадках незначні розбіжності між підсумками та сумою складових можливі за рахунок округлення.

⁴ Індекс ділових очікувань – агрегований показник щодо очікуваного розвитку підприємств у наступні 12 місяців, розрахований за балансами відповідей респондентів стосовно змін фінансово-економічного стану підприємства та майбутньої економічної активності.

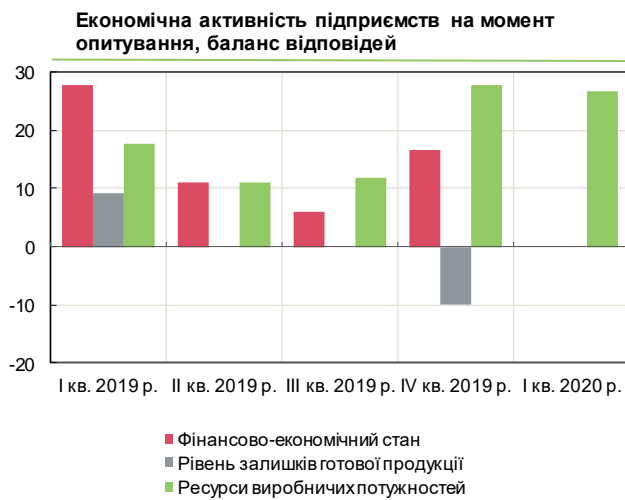
Графік 1

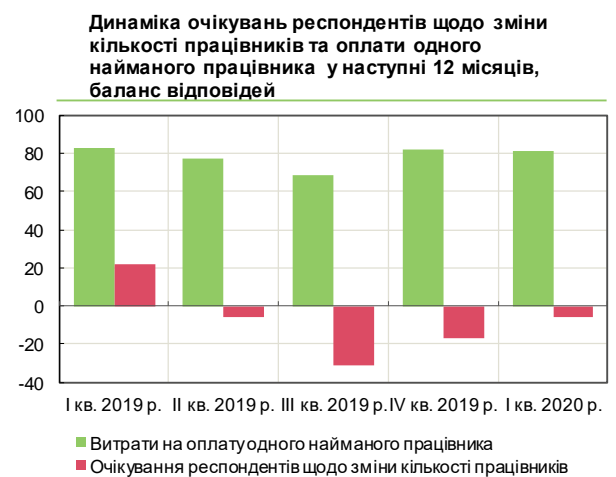
Графік 2

Графік 3

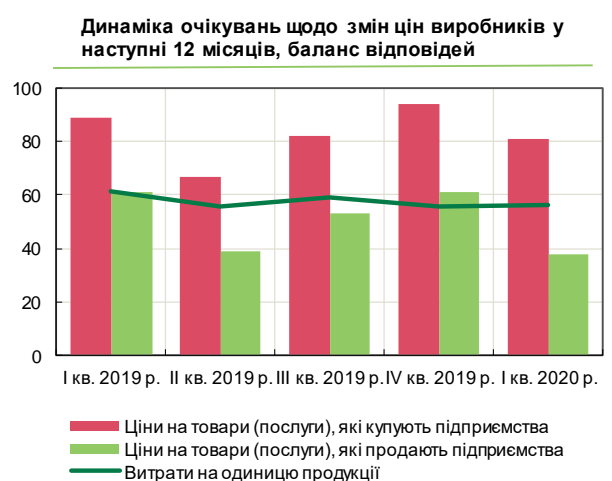
Графік 4

Графік 5

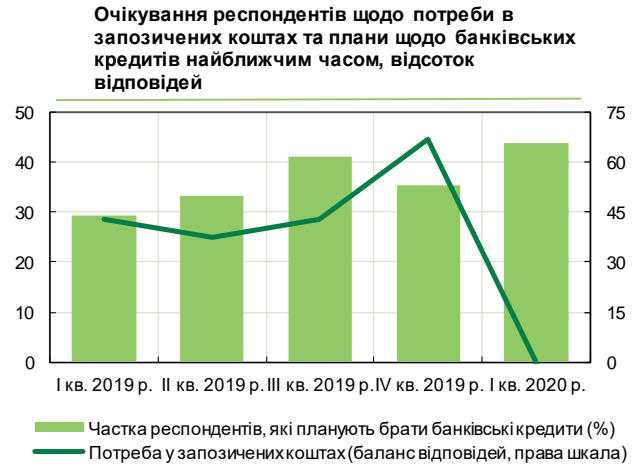
Графік 6

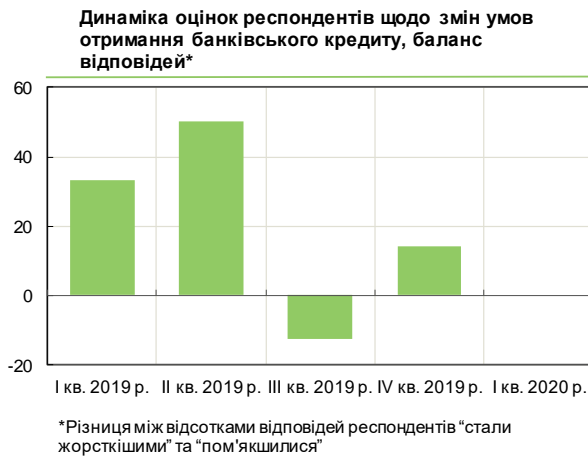
Графік 7

Графік 8

Графік 9

Графік 10

